לֹא יְטַיֵּיל אָדָם בשבת ויום טוב סמוך לחשיכה, **עַל פֶּתַח מְדִינָה** – אל קצה העיר **כְּדֵי שֶׁיִּכָּנֵס** – שיוכל להתקרב ולהיכנס **לַמָּרְחָץ** שיש שם **מָיָד** לכשיחשיך, משום שאסור להכין את עצמו לעסוק אחרי שבת ויום טוב במלאכות, [**הָוָה**] **הָדַר בֵּיהּ** – היה רבה חוזר בו, שהרי מוכח שהליכתו לצורך חול אסורה אף על פי ששותק, והוא הדין לגבי המערב ברגליו, שכשם שאם אומר 'שביתתי במקומי' אסור משום הכנה, הוא הדין כששותק נחשבת הליכתו כהכנה.

הגמרא דוחה את דברי רבה בר רב חנין: **וְלָא הִיא** – אין הדבר כן, אלא **שְׁמַע לֵיהּ וְלָא הָדַר בֵּיהּ** – רבה ידע ברייתא זו ואף על פי כן לא חזר בו, משום שאין להוכיח ממנה לדין המערב ברגליו, שכן **הָתָם**, במהלך לסוף שדהו ועל פתח מדינה, **מוֹכְחָא מִילְּתָא** – ניכר הדבר שהולך לצורך מלאכה, שאם לא כן למה הלך לשם, ומשום כך אסור, שנאמר לגבי כבוד שבת (ישעיה נח יג), 'אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ וגו' מֶמְצוֹא חֶפְצְךָ' וגו', ופירושו, עליך לכבד את השבת ולהימנע מלעסוק בה בחפציך [–בצרכיך], ואסור גם לעסוק בהכנות למלאכות שיעשה אחרי השבת, וכיון שניכר שהולך לשם כך, אסור אף על פי ששותק, אבל **הָכָא**, במערב מיום טוב לשבת, **לָאו מוֹכְחָא מִילְּתָא הִיא** – אין ניכר הדבר שלשם כך הלך, משום **דְּאִי צוֹרְכָא מֵרַבָּנָן הוּא, אֲמְרִינָן שְׁמַעְתָּא מִשַּׁכְּחֵתֵיהּ** – אם תלמיד חכם הוא, אומרים שמתוך שהרהר בלימודו, נמשך בהליכתו עד לשם ולא הרגיש, **וְאִי עַם הָאָרֶץ הוּא, אֲמְרִינָן חֲמָרָא אִירְכַּב לֵיהּ** – אומרים שאבד לו חמור והלך לשם לחפשו. וכיון שאין ניכר שכוונתו לערב ברגליו לשבת, אינו אסור משום הכנה, ודווקא אם צריך לומר 'שביתתי במקומי', ניכר הדבר ואסור משום הכנה.

הגמרא דנה בדברי רב יהודה בדין המערב מיום טוב לשבת: **גּוּפָא** – נשוב לעצם דברי רב יהודה ונבאר אותם, **אָמַר רַב יְהוּדָה**, שבת ויום טוב הסמוכים זה לזה, **וְעֵירַב בְּרַגְלָיו בְּיוֹם רִאשׁוֹן**, ורוצה גם ביום השני לצאת מתחום עירו, **מְעָרַב בְּרַגְלָיו בַּשֵּׁנִי** – צריך לחזור ולערב ברגליו ביום הראשון עבור היום השני, וכן אם **עֵירַב בְּפַת בְּיוֹם רִאשׁוֹן, מְעָרַב בְּפַת בְּיוֹם שֵׁנִי**, וכן אם **עֵירַב בְּפַת בָּרִאשׁוֹן** ונאבלה, **מְעָרַב בְּרַגְלָיו בַּשֵּׁנִי**, ואין בכל אלו משום איסור הכנה, וכמבואר לעיל (לח:). אבל אם **עֵירַב בְּרַגְלָיו בָּרִאשׁוֹן, אֵין מְעָרַב בְּפַת בַּשֵּׁנִי** משום **שֶׁאֵין מְעָרְבִין בַּתְּחִלָּה** [–אם לא ערב בה ליום הראשון] **בְּפַת**, משום שכשמערב לראשונה בפת, צריך לומר שקונה בה שביתה, ואסור משום הכנה.

הגמרא מבארת את הדין שאמר רב יהודה: **עֵירַב בְּפַת בְּיוֹם רִאשׁוֹן, מְעָרַב בְּפַת בְּיוֹם שֵׁנִי. אָמַר שְׁמוּאֵל, וְכֵן אוֹתָהּ הַפַּת** – מערב ליום השני דווקא באותה פת שעירב בה ליום הראשון, שכיון שכבר אמר אתמול שקונה בה שביתה, יכול היום לערב בשתיקה, אבל אסור לערב ליום השני בפת אחרת, שכיון שמערב בה לראשונה, צריך לומר שקונה בה שביתתו, ואסור משום הכנה.

הגמרא מוכיחה כדברי שמואל שמערב דווקא באותה פת: **אָמַר רַב אַשִׁי, דַּיְקָא נַמִּי מַתְנִיתִין** – מהמשנה גם ניתן לדייק כדברי שמואל, **דְּקָתָנֵי** (לעיל לח:), **כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה** המערב ליום טוב ושבת, **מוֹלִיכוֹ** [–את הפת שמערב בו] **בָּרִאשׁוֹן** – בערב היום הראשון, למקום שרוצה לקנות בו שביתה ביום הראשון, **וּמַחֲשִׁיךְ עָלָיו, וְנוֹטְלוֹ** את העירוב [–הפת], **וְבָא לוֹ לביתו, בַּשֵּׁנִי**, חוזר לשם עם אותה פת, **מַחֲשִׁיךְ עָלָיו, וְאוֹכְלוֹ וְבָא לוֹ**, הרי מבואר כדברי שמואל, שמערב ליום השני דווקא באותה פת שעירב בראשון, אבל לא בפת אחרת משום שנחשב הכנה.

הגמרא מבארת את המשנה לדעת הסוברים שאם עירב ליום טוב, חוזר ומערב ביום טוב לשבת: דייקנו מהמשנה שאין מערבין ליום השני בפת אחרת, ויש לתמוה, **וְרַבָּנָן** – אביי ורבה בר רב חנין שהקשו על רבה (לעיל לח:), ולדעתם אם עירב ליום טוב, חוזר ומערב ביום טוב לשבת אפילו אם אומר 'שביתתי במקומי', איך יתרצו את המשנה.

מתרצת הגמרא: **דַּיְלְמָא הָתָם עָצָה טוֹבָה קָא מַשְׁמַע לָן** – אפשר לפרש ששם נקטה המשנה שנוטל את הפת ומחזירה למחר, רק בעצה טובה שלא תאבד פתו ויפסידנה, ויצטרך לטרוח להביא פת אחרת ליום השני, אבל אם רוצה, מותר לערב למחר בפת אחרת.

משנה

משנתנו עוסקת בזמן שהיו מקדשים את החודש על פי הראיה, כלומר, שאם באו עדים לבית דין הגדול ביום השלשים לחודש, והעידו שראו בליל אמש את הלבנה, קידשו בית דין את היום לראש חודש, ואם לא באו עדים, נתעבר החודש, כלומר שעולה היום השלשים למנין החודש הקודם, ונקבע יום השלשים ואחד לראש חודש. ובראש השנה, במקומות הרחוקים מבית דין לא ידעו אם באו עדים ביום השלשים לחודש אלול וקידשוהו בית דין, או שלא באו עדים ונקבע ראש השנה למחרת, ונהגו מספק קדושת יום טוב בשני הימים. ובמקומות הסמוכים לבית דין, נהגו קדושה מתחילת היום הראשון שמא יבואו עדים ויקדשוהו בית דין, ואם נודע שבאו עדים, היה היום השני חול, ואם לא באו עדים ונתקדש החודש ביום השני, נהגו גם בו קדושה. המשנה דנה, אם שני הימים של ראש השנה הם שתי קדושות נפרדות, או קדושה אחת. ונפקא מינה לגבי עירוב תחומין, אם אפשר לקנות שביתה בכל אחד מהימים במקום אחר, ולגבי הלכות נוספות שיבוארו במשנה.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהָיָה יָרֵא – חושש **שֶׁמָּא תִּתְעַבֵּר** – שמא לא יבואו עדים ביום השלשים לחודש אלול, ויתעבר החודש ויהא ראש השנה למחרת, ומחשש זה נוהגים קדושה בשני הימים, **מְעָרֵב אָדָם** הרוצה לצאת מתחום עירו יום אחד למזרח ויום אחד למערב **שְׁנֵי עֵירוּבִין** – מניח בערב יום טוב שתי ככרות לעירוב בשני המקומות, **וְאוֹמֵר, עֵירוּבִי** שאני מניח במזרח, יקנה לי שביתה **בָּרִאשׁוֹן** – ליום הראשון **לַמִּזְרָח, וּבַשֵּׁנִי** – ועירובי שאני מניח במערב, יקנה לי שביתה ליום השני **לַמַּעֲרָב**. או שאומר, עירובי שאני מניח במערב יקנה לי שביתה **בָּרִאשׁוֹן לַמַּעֲרָב, וּבַשֵּׁנִי** – ועירובי שאני מניח במזרח, יקנה לי שביתה ליום השני **לַמִּזְרָח**.

ואם רוצה לצאת מתחום עירו רק ביום הראשון, מניח את העירוב במקום שרוצה לקנות שביתה ואומר, **עֵירוּבִי** יקנה לי שביתה **בָּרִאשׁוֹן** – ליום הראשון, **וּבַשֵּׁנִי** – וליום השני לא יקנה לי, אלא אהיה **כִּבְנֵי עִירִי** שיש להם אלפיים אמה לכל רוח. ואם רוצה לצאת רק ביום השני, אומר, **עֵירוּבִי** יקנה לי שביתה **בַּשֵּׁנִי, וּבָרִאשׁוֹן** – וליום הראשון לא יקנה לי, אלא אהיה **כִּבְנֵי עִירִי**. והטעם שיכול לחלק שביתתם של שני הימים, משום ששתי קדושות נפרדות הם, שכן קדושתם היא רק מחמת הספק ובאמת אחד מהם חול. **וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים** – וחכמים חולקים על רבי יהודה, וסוברים, שבמקום שקנה שביתה ליום הראשון, שם שביתתו גם ליום השני, משום ששני הימים קדושה אחת הם ונחשבים כיום אחד, שאין קדושת שני הימים רק מצד הספק אלא אף מתקנת חכמים בתורת ודאי.

פירות שלא הופרשו מהם תרומה ומעשרות, הרי הם טבל ואסורים באכילה עד שיפריש תרומה ומעשרות. ואסרו חכמים להפריש בשבת ויום טוב. המשנה דנה בדין הפרשת תרומה ומעשרות בשני ימים של ראש השנה: **וְעוֹד אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַתָּנָה אָדָם** – מפריש תרומה בתנאי **עַל** פירות של טבל שבתוך **הַכַּלְכָּלָה** [–סל] **בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן** של ראש השנה, שנוטל מקצת מהפירות ואומר, אם היום חול, הרי אלו תרומה על שאר הפירות שבסל, ואם היום קודש, אין בדברי כלום. וביום השני נוטל את אותם פירות שהפריש ביום הראשון, ואומר, אם אתמול היה קודש והיום חול, הרי אלו תרומה על שאר הפירות, ואם אתמול היה חול והיום קודש, איני צריך לעשות כלום [שהרי כבר חלה התרומה אתמול], **וְאוֹכְלָהּ** – ומותר לאכול את שאר הפירות שבסל **בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי**. ורבי יהודה לשיטתו

המשך בעמוד קנד

ששני הימים הם שתי קדושות ונוהגים בהם קדושה רק מחמת הספק, וכיון שלפי האמת אחד מהימים הוא חול, הועיל לו התנאי שחלה הפרשת התרומה באותו יום שהוא חול.

רבי יהודה אומר דין נוסף לשיטתו: **וְכֵן בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן** של ראש השנה, ואסורה באכילה בו ביום, **תֵּאָכֵל** – מותרת באכילה **בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי**, משום שהוא קדושה נפרדת מהיום הראשון. **וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים** – וחכמים חולקים על שני דינים אלו, וסוברים שאסור להפריש תרומה בשני הימים אפילו על ידי תנאי, וכן סוברים שביצה שנולדה בראשון לא תיאכל בשני, והם לשיטתם שנוהגת קדושת שני הימים בתורת ודאי, וקדושה אחת הם.

המשנה דנה בדין הזכרת ראש חודש בתפילות ראש השנה: **רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הַרְכִּינָס אוֹמֵר**, שליח ציבור **הָעוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּיבָה** [–ארון הקודש שבו ספר התורה] **בְּיוֹם טוֹב** – בתפילות שני הימים טובים של **רֹאשׁ הַשָּׁנָה** [שהוא גם ראש חודש תשרי], עליו להזכיר בתפילה גם את ראש חודש, ומאחר ואנו מסופקים איזה משני הימים הוא ראש חודש, צריך להזכיר בשני הימים על תנאי, וביום הראשון **אוֹמֵר, הַחֲלִיצָנוּ** [–זרזינו] **ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה** בין **אִם** חל **הַיּוֹם**, ובין **אִם** חל **לְמָחָר**, **וּלְמָחָר** – וביום השני **הוּא אוֹמֵר**, החליצנו ה' אלהינו את יום ראש החודש הזה בין **אִם** חל **הַיּוֹם** ובין **אִם** חל **אֶמֶשׁ** – אתמול. **וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים** – וחכמים חולקים עליו, וסוברים שאין להזכיר את ראש חודש בראש השנה באופן זה, ובגמרא תבואר שיטתם.

גמרא

הגמרא מבררת מי הם החכמים במשנה שחולקים על רבי יהודה: **מַאן לֹא הוֹדוּ לוֹ** – מי הם החכמים שחולקים על רבי יהודה. עונה הגמרא: **אָמַר רַב, רַבִּי יוֹסֵי הִיא, דְּתַנְיָא** – ששנינו בברייתא שהוא זה שסובר שאין מערבים בשני ימים של ראש השנה לשני מקומות, **מוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר** – חכמים שהוזכרו במשנה לעיל (לח.) שחולקים על רבי אליעזר ביום טוב הסמוך לשבת, וסוברים שאין מערבים לכל אחד מהם לרוח אחרת משום שחוששים שמא שני הימים קדושה אחת הם, מודים לו **בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהָיָה יָרֵא שֶׁמָּא תִּתְעַבֵּר, שְׁמֵעֲרֶב אָדָם שְׁנֵי עֵירוּבִין, וְאוֹמֵר, עֵירוּבִי בָּרִאשׁוֹן לַמַּעֲרָב, וּבַשֵּׁנִי לַמַּזְרָח**, או שאומר, עירובי **בָּרִאשׁוֹן לַמַּעֲרָב, וּבַשֵּׁנִי לַמִּזְרָח**, או שאומר, **עֵירוּבִי** יקנה לי שביתה **בָּרִאשׁוֹן, וּבַשֵּׁנִי** לא יקנה לי אלא אהיה **כִּבְנֵי עִירִי**, או שאומר, **עֵירוּבִי** יקנה לי שביתה **בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי, וּבָרִאשׁוֹן** אהיה **כִּבְנֵי עִירִי**. והטעם שמודים חכמים לגבי ראש השנה, משום ששני הימים של ראש השנה ודאי שתי קדושות הם, שהרי נוהגת קדושה בשניהם רק מחמת הספק, מה שאין כן שבת ויום טוב שאין ספק בקדושתם, יש לומר שמא קדושה אחת הם. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹסֵר** לערב לשני מקומות גם בשני ימים של ראש השנה, שלדעתו נוהגת קדושת שני הימים בתורת ודאי והם קדושה אחת. ומבואר שרבי יוסי הוא זה שסובר ששני הימים של ראש השנה הם קדושה אחת, ואין מערבין בכל אחד מהם לצד אחר, והוא החכמים שבמשנה.

בזמן בית המקדש, תיקנו חכמים שאם באו עדים להעיד על ראיית הלבנה ביום השלושים לאלול לאחר הקרבת התמיד של בין הערביים, לא יקבלו אותם, משום שבהקרבת התמיד כבר אמרו שיר של חול, ואם יקבלו אותם ויקדשו את היום, נמצא שלא אמרו בראש השנה שיר של יום טוב, ולכן תיקנו שאין מקבלים אותם, ונקבע ראש השנה למחר, ויאמרו שיר של יום טוב. אך מכל מקום, ממשיכים לנהוג ביום הראשון קדושת יום טוב עד סוף היום.

רבי יוסי מוכיח לחכמים מדין זה ששני ימי ראש השנה קדושה אחת הם: **אָמַר לָהֶן** [–לחכמים] **רַבִּי יוֹסֵי, וכי אִי אַתֶּם מוֹדִים שֶׁאִם בָּאוּ עֵדִים** ביום הראשון של ראש השנה **מִן הַמִּנְחָה** – משעת הקרבת תמיד של בין הערביים **וּלְמַעְלָה, שֶׁנּוֹהֲגִין אוֹתוֹ הַיּוֹם קֹדֶשׁ** – שממשיכים לנהוג בו קדושה אף על פי שיודעים שלא יקדשו אותו בית דין, **וּלְמָחָר** ביום השני, **כְּקֹדֶשׁ** – הוא שנתקדש, ומכאן, שקדושת שני הימים של ראש השנה היא מתקנת חכמים בתורת ודאי, ולא רק מחמת הספק, ואם כן קדושה אחת הם, ולא ניתן לחלק שביניהם.

הגמרא מיישבת את שיטת חכמים: **וְרַבָּנָן** – וחכמים, יפרשו **שְׁהָתָם** – שם, הטעם שתיקנו לנהוג בקדושה עד סוף היום הראשון, **כִּי הֵיכִי דְּלֹא לְזַלְזוֹלֵי בֵּיהּ** – כדי שלא יזלזלו בקדושת היום הראשון, שאם נתיר מלאכות בסוף היום, יעשו בשנים הבאות מלאכות אף בתחילת היום, ואם יבואו עדים לפני המנחה ויקדשו בית דין את היום, נמצא שעשו מלאכה ביום טוב, אבל לעולם נחשב היום הראשון כחול שנהגה קדושתו רק מספק, ואין שני הימים קדושה אחת.

שנינו במשנה: **וְעוֹד אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וכו'** מתנה אדם על הכלכלה ביום טוב ראשון ואוכלה בשני, וכן ביצה שנולדה בראשון תיאכל בשני.

הגמרא מבררת מדוע הוצרך רבי יהודה להשמיענו ששני הימים של ראש השנה שתי קדושות הם לגבי שלשה דינים, עירוב תחומין, הפרשת תרומה, וביצה שנולדה: **וּצְרִיכָא** – וצריך רבי יהודה להשמיענו את דעתו לגבי שלשת הדינים, **דְּאִי אַשְׁמְעִינַן רֹאשׁ הַשָּׁנָה** – שאם היה משמיע לנו רק לגבי עירוב, היינו אומרים שדווקא **בָּהָא קָאָמַר רַבִּי יְהוּדָה** – בזה אמר רבי יהודה שאפשר לערב לכל יום במקום אחר, **מִשּׁוּם דְּלֹא קָעָבִיד מִידֵּי** – משום שאינו עושה ביום טוב כלום, **אֲבָל** לעשר ביום טוב **כַּלְכָּלָה** [–סל] של פירות טבל, **דְּמֵיחֲזֵי כְּמַתָּנָן טַיְיבְלָא** – שנראה כמתקן טבל ביום טוב, **אֵימָא מוֹדֶה לְהוּ לְרַבָּנָן** – היינו אומרים שהוא מודה לחכמים שאסור, **וְאִי אַשְׁמְעִינַן הָנֵי תַּרְתֵּי** – ואם היה משמיע לנו רק שני דינים אלו של עירוב והפרשת תרומה, היינו סוברים שדווקא בהם הקיל **מִשּׁוּם דְּלֵיבָא לְמִינְזַר עֲלַיְיהוּ** – שאין בהם טעם לגזור ולאסור, **אֲבָל** לגבי **בֵּיצָה, דְּאֵיבָא לְמִינְזַר בָּהּ** – שיש טעם לגזור ולאוסרה ביום השני מאותם הטעמים שאסורה ביום הראשון, והם, לפי דעה אחת המובאת במסכת ביצה (ב:) **מִשּׁוּם** שהיא בכלל **פֵּירוֹת הַנּוֹשְׁרִין** – פירות שנתלשו מהעץ מאליהן ביום טוב, שאסרום חכמים באכילה שמא יתלוש ביום טוב, **וּלְפִי** דעה נוספת (שם ג.) **מִשּׁוּם** שהיא בכלל **מַשְׁקִין שֶׁזָּבוּ** – משקין שנסחטו מהפרי מאליהן ביום טוב, שאסרום חכמים בשתיה שמא יסחוט ביום טוב, **אֵימָא מוֹדֶה לְהוּ לְרַבָּנָן** – היינו אומרים שמודה רבי יהודה לחכמים שאסורה הביצה גם ביום השני, **צְרִיכָא** – אכן נצרכים שלשת הדינים, להשמיענו שבכולם מתיר רבי יהודה.

הגמרא מביאה ברייתא המבארת כיצד מעשרים בשני ימים של ראש השנה: **תַּנְיָא, בֵּיצַד** – באיזה אופן **אָמַר רַבִּי יְהוּדָה שְׁמַתְנֶה אָדָם עַל הַכַּלְכָּלָה בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן וְאוֹכְלָהּ בַּשֵּׁנִי**, ולא יעבור על האיסור לעשר ביום טוב, **הָיוּ לְפָנָיו שְׁתֵּי כַּלְכָּלוֹת שֶׁל פֵּירוֹת טֶבֶל**, נוטל ביום הראשון אחת מהן **וְאוֹמֵר, אִם הַיּוֹם חוֹל וּלְמָחָר קֹדֶשׁ, תְּהֵא זוֹ** – יהיו הפירות שבה **תְּרוּמָה עַל זוֹ** – על הפירות שבכלכלה השניה, **וְאִם הַיּוֹם קֹדֶשׁ וּלְמָחָר חוֹל, אֵין בְּדָבָרַי כְּלוּם** – לא תחול התרומה, **וְקוֹרֵא עָלֶיהָ** – על הכלכלה עם הפירות שהפריש, **שֵׁם** תרומה על תנאי, **וּמַנָּחָה, וְאֵינוֹ** אוכלם עדיין, שמא היום קודש, **וּלְמָחָר** – ביום השני **הוּא אוֹמֵר, אִם הַיּוֹם חוֹל** ואתמול היה קודש ולא חלה התרומה, **תְּהֵא זוֹ** – פירות שבכלכלה זו שהפרשתי אתמול לתרומה, יהיו **תְּרוּמָה עַל זוֹ** – על הפירות שבכלכלה השניה, **וְאִם הַיּוֹם קֹדֶשׁ אֵין בְּדָבָרַי כְּלוּם**, שכבר חלה התרומה אתמול שהיה חול, **וְקוֹרֵא עָלֶיהָ שֵׁם, וְאוֹכְלָהּ** את הפירות שבכלכלה השניה, שממה נפשך כבר יצאו מידי טבל. וכיון ששני הימים קדושים רק מספק, הועיל לו התנאי שחלה ההפרשה בחול, ולא עבר על איסור הפרשת תרומה ביום טוב. **רַבִּי יוֹסֵי** חולק **וְאוֹסֵר** לעשר אפילו בתנאי בשני הימים, שלדעתו קדושה אחת הם, ולא יועיל התנאי שתחול ההפרשה בחול.

וְכֵן הָיָה רַבִּי יוֹסֵי אוֹסֵר לעשר טבל גם **בְּשֵׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת** – בשני ימים טובים של פסח, שבועות, וסוכות, הנוהגים בחוץ לארץ, שכיון שהיו רחוקים מבית דין, לא ידעו אם נקבעו חודשי ניסן ותשרי ביום השלושים לאלול ואדר, או ביום השלושים ואחד, ולא ידעו באיזה יום חל יום טוב, ומספק נהגו שני ימים, וסבר רבי יוסי שאף על פי שאחד מהם חול, ונוהגת קדושה בשניהם רק מספק, אין לעשר בהם אפילו בתנאי.

הגמרא דנה בדין מאכל שהוכשר לאכילה על ידי מלאכה ביום טוב ראשון, שאסור באכילה בו ביום, האם מותר באכילה ביום טוב השני [של גליות]. הגמרא מספרת: **הֲהוּא בַּר טַבְיָא דַּאֲתָא לְבֵי רֵישׁ גָּלוּתָא** – מעשה בצבי שהובא לבית ריש גלותא **דְּאִתְצִיד** – שניצוד על ידי נכרים **בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל גָּלֻיּוֹת, וְאִשְׁתְּחִיט** – ונשחט למחרת **בְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי. רַב נַחְמָן וְרַב חִסְדָּא אֲכָלוּ** ממנו, שסברו שקדושת שני הימים היא רק מספק ושתי קדושות הם, וביום השני ממה נפשך מותר, שאם היום הראשון קדוש, הרי היום חול, ואם היום הראשון חול והשני קדוש, הרי ניצוד בחול, ואין בו איסור, **וְרַב שֵׁשֶׁת לֹא אָכַל**, שסבר ששני ימים טובים של גליות קדושה אחת הם ונחשבים כיום אחד.

אָמַר רַב נַחְמָן, מַאי אֲעָבִיד לֵיהּ – מה אעשה לו **לְרַב שֵׁשֶׁת דְּלֹא אָכִיל בִּישְׁרָא דְּטַבְיָא** – שלא אכל מבשר הצבי, כלומר, לא היה לו לסרב לאכול. **אָמַר לֵיהּ רַב שֵׁשֶׁת** לרב נחמן, **וְהֵיכִי אֵיכוֹל** – כיצד אוכל, **דְּתָנֵי אִיסִּי** – והלא איסי שנה בברייתא שהובאה לעיל, שרבי יוסי אוסר לעשר טבל בתנאי בשני ימים טובים של גליות, הרי ששני הימים קדושה אחת הם. **וְאָמְרֵי לָהּ** – ויש אומרים, שרב ששת אמר בלשון תמיהה, **אִיסִּי תָּנֵי** – הלא איסי שנה בברייתא **וְכֵן הָיָה רַבִּי יוֹסֵי אוֹסֵר** לעשר **בְּשֵׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת**, ואני אוכל מבשר הצבי, והלא מדבריו מוכח ששני הימים קדושה אחת הם.

הגמרא דוחה את הוכחת רב ששת: **אָמַר רָבָא, וּמַאי קוּשְׁיָא** – מה ההוכחה מדברי רבי יוסי ששני ימים טובים של גליות קדושה אחת הם, שמכך קשה על רב נחמן, **דַּיְילְמָא הָכִי קָאָמַר** – הלא יתכן שרבי יוסי התכוין לראש השנה, ונפרש כך, **וְכֵן הָיָה רַבִּי יוֹסֵי אוֹסֵר בְּשֵׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה**, ומה שאמר 'של גליות', היינו **בַּגּוֹלָה** [–בחוץ לארץ], כלומר, שבחוץ לארץ שני הימים של ראש השנה קדושה אחת הם, כפי שהם קדושה אחת בארץ ישראל כשבאו עדים אחר המנחה, ולעולם שני ימים טובים של גליות שתי קדושות הם.

הגמרא מקשה על ביאורו של רבא: **אִי הָכִי** – אם כך שהתכוין רבי יוסי לראש השנה, מדוע אמר 'שני ימים טובים **שֶׁל גָּלֻיּוֹת**', שמשמע שני ימים טובים הנוהגים רק בחוץ לארץ, **בַּגּוֹלָה מִיבָּעֵי לֵיהּ** – היה צריך לומר 'שני ימים טובים של ראש השנה בגולה'. מתרצת הגמרא: **אָמַר רַבִּי אַסִּי, וּמַאי קוּשְׁיָא, דַּיְילְמָא הָכִי קָאָמַר** – הלא יתכן שכך הפירוש בברייתא, **וְכֵן הָיָה רַבִּי יוֹסֵי עוֹשֶׂה אִיסּוּר** [–מקיל לגבי קדושת] **שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת** ששתי קדושות הם, **בְּשֵׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבָּנָן דְּשַׁרוּ** – כשם שמקילים חכמים החולקים עליו (לעיל ע"א) לגבי שני ימים טובים של ראש השנה.

הגמרא מביאה הוכחה שמודה רבי יוסי לחכמים בשני ימים טובים של גליות: **אַשְׁכְּחֵיהּ** – מצאו **רַב שֵׁשֶׁת לְרַבָּה בַּר שְׁמוּאֵל, וְאָמַר לֵיהּ** – ושאל אותו, **תָּנֵי מַר מִידֵּי בְּקִדּוּשׁוֹת** – האם שנית איזה ברייתא בענין שני ימים טובים אם הם קדושה אחת או שתים, **אָמַר לֵיהּ** רבה בר שמואל לרב ששת, אכן, **תָּנִינָא, מוֹדֶה רַבִּי יוֹסֵי לַחֲכָמִים בְּשֵׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת** שהם שתי קדושות. **אָמַר לֵיהּ** רב ששת לרבה בר שמואל, **אִי מַשְׁכַּחַת לְהוּ לֹא תֵּימָא לְהוּ וְלֹא מִידֵּי** – אם תמצא את רב נחמן ורב חסדא, אל תאמר להם דבר אודות ברייתא זו, כדי שלא יבישוני על שלא אכלתי מהצבי, שכיון ששני הימים הם שתי קדושות, היה הצבי מותר ביום השני.

נכרי שהביא ביום טוב מאכל מחוץ לתחום עבור ישראל, אסור לו באכילה, אך מותר לישראל אחר במבואר בביצה (כה.), הגמרא מביאה נוסח אחר במעשה בצבי, ודנה בדין דבר שהובא מחוץ לתחום ביום טוב: **אָמַר רַב אַשִׁי, לְדִידִי אָמַר לִי אֲמֵימַר** – לי אמר אמימר, **הֲהוּא בַּר טַבְיָא לַאו אִיתְּצוּדֵי אִיתְּצִיד** – אותו צבי בו היה המעשה, לא כך היה שניצוד ביום הראשון ונשחט בשני, שאם כן, היה גם רב ששת אוכל ממנו ביום השני,